

Word je
bina

TROUWEN
Raken
Alcohol
Rijbewijs DigiD
Lening GELD
Studie

Zorgverzekerings
PASPOORT
Stemmen
CONTRACT
CHATTEN
Liefde
Drugs
Op eigen benen

18?

Gefeliciteerd!

Salaris
REIZEN
Studiefinanciering
INKOMEN
Belasting
Zorg
Gezondheid
AUTO

#Er verandert wel wat

Kijk eens op
HOEZITDAT.INFO/LEIDEN
KWIKSTART.NL

Leiden

18 jaar! #Er verandert wel wat! Deze tips helpen je op weg:

1. Vraag een **DigiD** aan, om bijvoorbeeld zaken met de belasting of opleiding te regelen: digid.nl
2. Regel je eigen zorgverzekering. Dat is vanaf je 18^e verplicht. Er zijn speciale voordelige pakketten voor studenten en jongeren. Als je weinig inkomen hebt, dan heb je misschien wel recht op **zorgtoeslag**: toeslagen.nl
3. De gemeente Leiden biedt met zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid een collectieve verzekering aan waarbij je een verzekeringspakket krijgt voor een lage prijs. Kijk voor de voorwaarden op gemeente.leiden.nl/loket bij collectieve ziektekosten.
4. Bouw een **administratie** op. Bewaar belangrijke post van bijvoorbeeld je bank, verzekering of belastingdienst en stop ze in een map. Zo raak je nooit iets kwijt en heb je alles bij elkaar.
5. Houd je in- en uitgaven voor jezelf overzichtelijk in een **budgetplan**. Op cashflow.nl of afaspersonal.nl vind je online kasboekjes. Handige sites die je leren goed met geld om te gaan: nibud.nl of smartmetgeld.nl.
6. Je ouders zijn tot je 21^e verplicht jou financieel te **ondersteunen voor levensonderhoud en studiekosten**. Vanaf je 18^e ben je **zelf** verantwoordelijk voor eventuele schulden, afgesloten contracten of betalingsachterstanden. Denk goed na voor je iets afsluit!
7. Zit je nog op school als je 18 wordt? Dan kun je een **tegemoetkoming scholieren** krijgen. Er zijn wel voorwaarden voor je opleiding en nationaliteit. Deze tegemoetkoming is een gift. Check duo.nl.
8. Ga je verder studeren, kijk dan op duo.nl voor het aanvragen van **studiefinanciering en studentenreisproduct**. Kijk voor meer informatie over de beroepsopleidende leerweg (BOL) en beroepsbegeleidende leerweg (BBL) op bblopleidingen.org.
9. Als je een beperking hebt, is het vaak moeilijk om een studie met een bijbaan te combineren. Daarvoor bestaat de **individuele studietoeslag**. De hoogte van de toeslag is € 100 per maand voor maximaal 4 jaar. Meer informatie vind je op gemeente.leiden.nl/loket bij individuele studietoeslag.
10. Ga je **op jezelf** wonen? Schrijf je in bij de woningbouw voor een woning, vaak zijn wachtlijsten lang. Kijk op: woningnethollandrijnland.nl of shwj.nl. Eerst **op kamers**? Vind mogelijkheden via duwo.nl. Via google vind je andere kamerbemiddelingsbureaus. Misschien heb je recht op huurtoeslag: toeslagen.nl.
11. Schrijf je bij de **gemeente** in op **je nieuwe woonadres**. Doe dit uiterlijk op de dag dat je verhuist. De gemeente geeft jouw nieuwe adres door aan DUO. Te laat doorgeven kan gevolgen hebben voor je studiefinanciering.
12. Zit je ergens mee, heb je vragen of wil je je verhaal kwijt? Dit kan veilig en anoniem tijdens de **chatsprekuren** op: hoezitdat.info. Wil je liever **rechtstreeks met iemand praten**? Kom op **maandag** tussen **9.00 en 14.00 uur**, **woensdag** tussen **13.00 en 16.30 uur** of **donderdag** tussen **15.30 en 17.30 uur** langs bij ExposeYour in de **Pancrat** (Middelstegracht 85) en vraag naar Marieke of Erica.
13. Als je een juridische vraag hebt, bijvoorbeeld over de scheiding van je ouders, over werk, studie of loon, kun je in Leiden gratis terecht bij de **Kinder- en Jongerenrechtswinkel**. Bezoek de site: leiden.kjrw.eu.
14. Ontvang je jeugdhulp en heb na je 18^e nog hulp nodig? Vraag je hulpverlener of mentor dan om samen een **Perspectiefplan** te maken. In dit toekomstplan focus je op je dromen en regel je alle ondersteuning die je na je 18^e nodig hebt om daar te komen: plan18.nl.
15. Download gratis de **Kwikstart-App** op je mobiel: kwikstart.nl. Hier vind je alle informatie over welke zaken je zelf moet gaan regelen en wat er allemaal bij komt kijken als je 18 wordt.